

Przedsiębiorczość, czyli jak zrobić coś z niczego

Cel: poznanie, czym jest przedsiębiorczość oraz ekonomia, kształtowanie postawy twórczej, kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.

O przedsiębiorczym dziecku marzy wielu rodziców. Przedsiębiorca kojarzy się bowiem z osobą realizującą swoje idee, pomysły, zamierzenia czy z właścicielem dobrze prosperującej firmy, pozwalającej żyć na wysokim poziomie¹. Jeśli przejrzymy programy dotyczące przedsiębiorczości dla dzieci w wieku szkolnym i starszych, zauważymy, że przedsiębiorczość zwykle utożsamiana jest z ekonomią i/lub zarządzaniem finansami.

Kiedy przyjrzymy się sylwetkom osób dysponujących dużymi finansami, z pewnością zauważymy, że łączy ich coś więcej niż znajomość ekonomii. W rzeczywistości pojęcie przedsiębiorczości można definiować jako postawę, a zatem coś, co kształtuje się miesiącami, a nawet latami. Małe dzieci nie mają jeszcze myślenia wyobrażeniowego (np. nie policzą czegoś w pamięci, muszą mieć patyczki czy klocki), dlatego wszelkie działania muszą polegać na dotykaniu, próbowaniu, psuciu itp.

Mówiąc w tym kontekście o osobach przedsiębiorczych, można dostrzec listę tzw. miękkich kompetencji, które znacznie ułatwiają osiągnięcie sukcesu w życiu. Przykładowe zostały wymienione na rysunku.

¹PARP: Raport z badania Global Entrepreneurship Monitor. Polska 2017/18 oraz 2018/19 (dostęp online na stronie ww.parp.gov.pl; Eurydice (2016) Nauczanie przedsiębiorczości w szkołach w Europie. Raport Eurydice, Wyd. FRSE.

Wielu specjalistów przedsiębiorczość traktuje jako twórcze i kreatywne działanie. Myślę, że ta definicja będzie dla dzieci zrozumiała, a dobrym ćwiczeniem, by pokazać ją na konkretach będzie „coś z niczego”.

Kolejne kroki eksperymentu, tj. zadania dla dziecka, rodzica oraz potrzebne pomoce prezentuje tabela poniżej.

ZADANIE DLA DZIECKA	ZADANIE DLA RODZICA	MATERIAŁY POMOCE
Zbieranie przez tydzień różnych niepotrzebnych rzeczy.	Przygotowanie miejsca, w którym dziecko będzie mogło gromadzić swoje znaleziska. Dbanie o bezpieczeństwo	-
Weekend dla kreatywnych, czyli robimy coś z niczego – wspólne tworzenie nowych rzeczy lub zabawek ze zgromadzonych rzeczy.	Przygotowanie dla dziecka warsztatu do pracy. Wspólne wymyślanie, co można zrobić. Znalezienie miejsca na tymczasową wystawę (np. półka na regale). Wyjaśnienie dziecku, że m.in. na tym polega przedsiębiorczość, pomysłowość i kreatywność, które są potrzebne do zarabiania pieniędzy.	klej, taśma bezbarwna, nożyczki, sznurek
Przygotowanie prezentacji swoich dzieł przed grupą osób	Zebrać członków rodziny, znajomych, kolegów, przed którymi dziecko będzie prezentowało swoje dzieło. Prezentacja może mieć również formę on line.	-

Podczas eksperymentu należy zwrócić uwagę na dwie sprawy. Pierwszą z nich jest rozmowa z dzieckiem i wyjaśnienie mu, że przedsiębiorczość to tworzenie nowych rzeczy; pomysł na zrobienie czegoś z materiałów, które wydają się już nieprzydatne. To realizacja pomysłów pojawiających się w głowie. Drugim istotnym elementem jest dopilnowanie, by dziecko mogło zaprezentować swoje dzieła i sposób ich wykorzystania przed grupą osób. Taka sytuacja pozwoli mu poczuć różne emocje (strach, zawstydzenie) czy sygnały fizyczne (drżenie rąk) związane ze stresem. Jest to doskonała okazja, by wytłumaczyć dziecku, że to nic złego i nauczyć je, jak sobie poradzić w takiej sytuacji (np. wdechy i wydechy, patrzeć na mamę podczas prezentacji, trzymanie w ręku ulubionego misia). Można do tego wykorzystać jedną z poniższych bajek:

- lęk przed wyśmianiem: bajka „Lisek łakomczuszek” w książce M. Molickiej „Bajki terapeutyczne. Część I.”,
- nieśmiałość: bajka „Franek na konkursie ryków” dostępna na stronie internetowej www.bajki-zasypianki.pl,
- trudności z opanowaniem emocji: książka A. Stażki-Gawrysiak „Self-Regulation. Opowieści dla dzieci o tym, jak działać, gdy emocje biorą górę”,
- lęk przed występami publicznymi: bajka „Świnka Matylda i występy publiczne” dostępna na stronie internetowej www.bajkowytata.com (również w wersji do słuchania, z dołączoną kolorowanką).

Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz wiary we własną kreatywność można i należy ćwiczyć przez cały rok. Oto kilka propozycji:

- przygotowywanie ze „śmieci” bombek na choinkę, wielkanocnych ozdób albo kartek z życzeniami,
- umożliwienie dziecku recytacji wiersza, zaśpiewania piosenki, pokazania ulubionej zabawki czy zwierzaka podczas spotkań rodzinnych i towarzyskich,
- udział dziecka w konkursach dla przedszkolaków,
- pozwolenie na przegranie gry z rodzicem i późniejsze tłumaczenie, jak poradzić sobie z przykrymi uczuciami.

Powodzenia!

